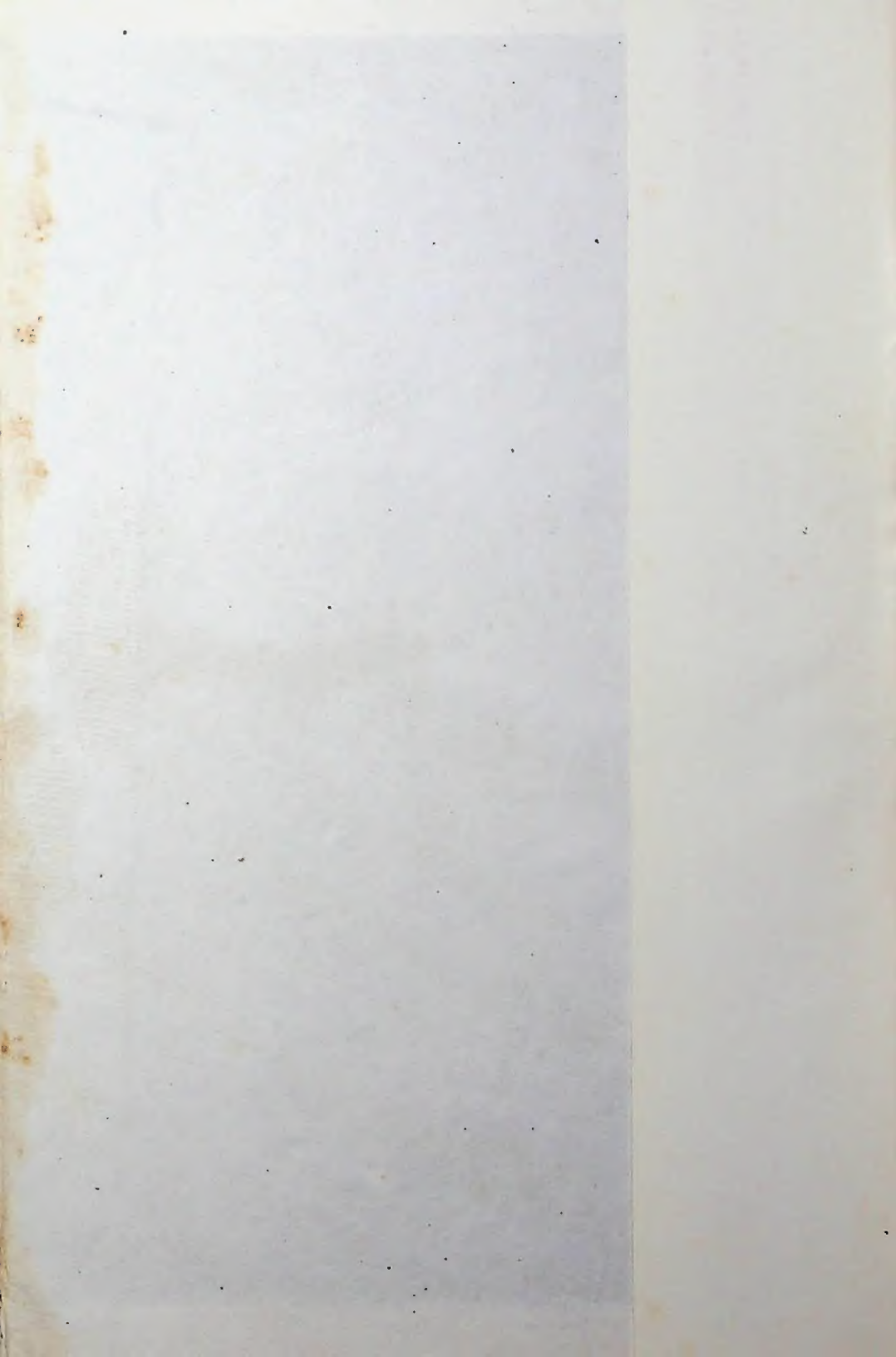

لول چہرہ

جواہر لال سرفراز

۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰
۲۰۱
۲۰۲
۲۰۳
۲۰۴
۲۰۵
۲۰۶
۲۰۷
۲۰۸
۲۰۹
۲۱۰
۲۱۱
۲۱۲
۲۱۳
۲۱۴
۲۱۵
۲۱۶
۲۱۷
۲۱۸
۲۱۹
۲۲۰
۲۲۱
۲۲۲
۲۲۳
۲۲۴
۲۲۵
۲۲۶
۲۲۷
۲۲۸
۲۲۹
۲۳۰
۲۳۱
۲۳۲
۲۳۳
۲۳۴
۲۳۵
۲۳۶
۲۳۷
۲۳۸
۲۳۹
۲۴۰
۲۴۱
۲۴۲
۲۴۳
۲۴۴
۲۴۵
۲۴۶
۲۴۷
۲۴۸
۲۴۹
۲۵۰
۲۵۱
۲۵۲
۲۵۳
۲۵۴
۲۵۵
۲۵۶
۲۵۷
۲۵۸
۲۵۹
۲۶۰
۲۶۱
۲۶۲
۲۶۳
۲۶۴
۲۶۵
۲۶۶
۲۶۷
۲۶۸
۲۶۹
۲۷۰
۲۷۱
۲۷۲
۲۷۳
۲۷۴
۲۷۵
۲۷۶
۲۷۷
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۰
۲۸۱
۲۸۲
۲۸۳
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۶
۲۸۷
۲۸۸
۲۸۹
۲۹۰
۲۹۱
۲۹۲
۲۹۳
۲۹۴
۲۹۵
۲۹۶
۲۹۷
۲۹۸
۲۹۹
۳۰۰
۳۰۱
۳۰۲
۳۰۳
۳۰۴
۳۰۵
۳۰۶
۳۰۷
۳۰۸
۳۰۹
۳۱۰
۳۱۱
۳۱۲
۳۱۳
۳۱۴
۳۱۵
۳۱۶
۳۱۷
۳۱۸
۳۱۹
۳۲۰
۳۲۱
۳۲۲
۳۲۳
۳۲۴
۳۲۵
۳۲۶
۳۲۷
۳۲۸
۳۲۹
۳۳۰
۳۳۱
۳۳۲
۳۳۳
۳۳۴
۳۳۵
۳۳۶
۳۳۷
۳۳۸
۳۳۹
۳۴۰
۳۴۱
۳۴۲
۳۴۳
۳۴۴
۳۴۵
۳۴۶
۳۴۷
۳۴۸
۳۴۹
۳۵۰
۳۵۱
۳۵۲
۳۵۳
۳۵۴
۳۵۵
۳۵۶
۳۵۷
۳۵۸
۳۵۹
۳۶۰
۳۶۱
۳۶۲
۳۶۳
۳۶۴
۳۶۵
۳۶۶
۳۶۷
۳۶۸
۳۶۹
۳۷۰
۳۷۱
۳۷۲
۳۷۳
۳۷۴
۳۷۵
۳۷۶
۳۷۷
۳۷۸
۳۷۹
۳۸۰
۳۸۱
۳۸۲
۳۸۳
۳۸۴
۳۸۵
۳۸۶
۳۸۷
۳۸۸
۳۸۹
۳۹۰
۳۹۱
۳۹۲
۳۹۳
۳۹۴
۳۹۵
۳۹۶
۳۹۷
۳۹۸
۳۹۹
۴۰۰
۴۰۱
۴۰۲
۴۰۳
۴۰۴
۴۰۵
۴۰۶
۴۰۷
۴۰۸
۴۰۹
۴۱۰
۴۱۱
۴۱۲
۴۱۳
۴۱۴
۴۱۵
۴۱۶
۴۱۷
۴۱۸
۴۱۹
۴۲۰
۴۲۱
۴۲۲
۴۲۳
۴۲۴
۴۲۵
۴۲۶
۴۲۷
۴۲۸
۴۲۹
۴۳۰
۴۳۱
۴۳۲
۴۳۳
۴۳۴
۴۳۵
۴۳۶
۴۳۷
۴۳۸
۴۳۹
۴۴۰
۴۴۱
۴۴۲
۴۴۳
۴۴۴
۴۴۵
۴۴۶
۴۴۷
۴۴۸
۴۴۹
۴۵۰
۴۵۱
۴۵۲
۴۵۳
۴۵۴
۴۵۵
۴۵۶
۴۵۷
۴۵۸
۴۵۹
۴۶۰
۴۶۱
۴۶۲
۴۶۳
۴۶۴
۴۶۵
۴۶۶
۴۶۷
۴۶۸
۴۶۹
۴۷۰
۴۷۱
۴۷۲
۴۷۳
۴۷۴
۴۷۵
۴۷۶
۴۷۷
۴۷۸
۴۷۹
۴۸۰
۴۸۱
۴۸۲
۴۸۳
۴۸۴
۴۸۵
۴۸۶
۴۸۷
۴۸۸
۴۸۹
۴۹۰
۴۹۱
۴۹۲
۴۹۳
۴۹۴
۴۹۵
۴۹۶
۴۹۷
۴۹۸
۴۹۹
۵۰۰
۵۰۱
۵۰۲
۵۰۳
۵۰۴
۵۰۵
۵۰۶
۵۰۷
۵۰۸
۵۰۹
۵۱۰
۵۱۱
۵۱۲
۵۱۳
۵۱۴
۵۱۵
۵۱۶
۵۱۷
۵۱۸
۵۱۹
۵۲۰
۵۲۱
۵۲۲
۵۲۳
۵۲۴
۵۲۵
۵۲۶
۵۲۷
۵۲۸
۵۲۹
۵۳۰
۵۳۱
۵۳۲
۵۳۳
۵۳۴
۵۳۵
۵۳۶
۵۳۷
۵۳۸
۵۳۹
۵۴۰
۵۴۱
۵۴۲
۵۴۳
۵۴۴
۵۴۵
۵۴۶
۵۴۷
۵۴۸
۵۴۹
۵۵۰
۵۵۱
۵۵۲
۵۵۳
۵۵۴
۵۵۵
۵۵۶
۵۵۷
۵۵۸
۵۵۹
۵۶۰
۵۶۱
۵۶۲
۵۶۳
۵۶۴
۵۶۵
۵۶۶
۵۶۷
۵۶۸
۵۶۹
۵۷۰
۵۷۱
۵۷۲
۵۷۳
۵۷۴
۵۷۵
۵۷۶
۵۷۷
۵۷۸
۵۷۹
۵۸۰
۵۸۱
۵۸۲
۵۸۳
۵۸۴
۵۸۵
۵۸۶
۵۸۷
۵۸۸
۵۸۹
۵۹۰
۵۹۱
۵۹۲
۵۹۳
۵۹۴
۵۹۵
۵۹۶
۵۹۷
۵۹۸
۵۹۹
۶۰۰
۶۰۱
۶۰۲
۶۰۳
۶۰۴
۶۰۵
۶۰۶
۶۰۷
۶۰۸
۶۰۹
۶۱۰
۶۱۱
۶۱۲
۶۱۳
۶۱۴
۶۱۵
۶۱۶
۶۱۷
۶۱۸
۶۱۹
۶۲۰
۶۲۱
۶۲۲
۶۲۳
۶۲۴
۶۲۵
۶۲۶
۶۲۷
۶۲۸
۶۲۹
۶۳۰
۶۳۱
۶۳۲
۶۳۳
۶۳۴
۶۳۵
۶۳۶
۶۳۷
۶۳۸
۶۳۹
۶۴۰
۶۴۱
۶۴۲
۶۴۳
۶۴۴
۶۴۵
۶۴۶
۶۴۷
۶۴۸
۶۴۹
۶۵۰
۶۵۱
۶۵۲
۶۵۳
۶۵۴
۶۵۵
۶۵۶
۶۵۷
۶۵۸
۶۵۹
۶۶۰
۶۶۱
۶۶۲
۶۶۳
۶۶۴
۶۶۵
۶۶۶
۶۶۷
۶۶۸
۶۶۹
۶۷۰
۶۷۱

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a note, located in the upper right quadrant of the page. The text is written in dark ink and is somewhat faded.

لؤلؤ تبریز

(شاره سومبرن)

حاجران سنه

ساری حقیر مصنفیند ناد محفوظ

- کتابر ہند ناو ..... "لول تہ ریہہ"
 لیکھن دول ..... جواہر لال سروا
 چھاپن وری ..... جنوری ۲۰۰۶ء
 خوش نویس ..... موتی لال رینہ سکاٹ کنبہ
 چھاپخانہ ..... وکی و ہار پورہ جموں ۱۹۱۱ء
 مول ..... ایم کے - انٹرنیٹ پرائیمرز
 ۲۰۰ روپیہ
- کتاب میلنگ پتہ -
 ۲۴۹/۱ و نایک نگر، مٹھی جوہم - ۱۸۱۲۰۵
 ٹیلیفون نمبر ۲۵۹۸۲۰۵
- ۱۔ ہر موکھ پبلکیشنز، بڈگام کشمیر
 ۲۔ فنکار کچمرل آرگنیزیشن - سنگری کشمیر
 ۳۔ ناگل د ادبی سنگم، جوہم
 ۴۔ سمیٹی - جموں

نیکھل اینڈ ساحل پبلکیشنز، مٹھی جوہم

ترتیب

پہلی کتبہ

زایہ

صفحہ نمبر ۸-۷

۱۲، ۹

۱۵ - ۱۶

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹ - ۲۰

۲۱ - ۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷ - ۲۸

۲۹ - ۳۰

۳۱ - ۳۲

۳۳ - ۳۴

ترے بلائے راتھ دہیو پھو شالہ مار بھنٹا
 سمکھی تہ وئی زہست شارکینہ نذرانہ دس کیاہ
 دانا کہ سید زوی چہر چھان مینا نہ دیکو آکھ
 پیسیر سُر پٹیمو سیدلہ از راتھ تہ ون وہی کیا سا کرو
 ششی ششی ششی پلوک ماواو
 پیسیر کر پیٹھ از ج راتھ سیاہ رو د جرن منتر
 بے شو نک پاپٹھن ڈالہ نہ زہست گاش گش منتر
 آسوند ہونہ خبر و دہنم کیاہ مقام
 رزھر رتھ آچھن اندر چھ تہس نیول سمندر
 پیسید سمکھی کینہ شاباش دزہس
 راتی راتس اوش مے تر ووم جائی دہرے
 نہچہ لون گو مت واد تہ از
 دے خار تہ کڑی زیم بہر تہ از دراس
 ترے پنہ نئے سر سزار دپے

- ۳۵ - ۳۶ مے راؤم راتھ از پراران وڈی زمیں
- ۳۷ درد گامن لولہ وولا پھیر ہے
- ۳۸ - ۳۹ لویح نظراہ بیہ اکھ شام
- ۴۰ - ۴۱ کانہہ اگر گلُسرنیز پر اُسی کیاہ گھوو
- ۴۲ گتہ مننر ہے پرا گاش منگے
- ۴۳ - ۴۴ باضے کسٹن پیو حال دل اظہار وٹن پیٹھ
- ۴۵ - ۴۶ تہی تہیر کیر و پھسراے ہو کیا زرتھو کتھ
- ۴۷ - ۴۸ ہجہ کچر گتہ دان لو کچا ر سٹن
- ۴۹ داو مالین مینون گرتھ شہجار ہجہ
- ۵۰ رُچھ رُچھ مے تھاوڑی مڑیچھ کوٹھری گولاب سوزے
- ۵۱ - ۵۲ لتہ داس تھووم پنہ نے پان
- ۵۳ یکتہ تاپہ تشرس مننر چھ ہنڈر راتھ غنمٹھ
- ۵۴ کتہ زاکھ کتہ تہے آکھ بتا ساد منوشا
- ۵۵ - ۵۶ پرکھ تہ پریم لولہ آچھ زان غنمٹھ
- ۵۷ - ۵۸ کوٹ دوت نہ آدم کھاد ڈپو
- ۵۹ گویا تہ گویا کتہ چیم نہ تہ تہن شارو نے کیاہ
- ۶۰ - ۶۱ تہی تھو وڈی بڑی بڑی ملہن آب
- ۶۲ - ۶۳ کہ شہین شہر فوج مہرین چھکھ

- ۶۵-۶۴ نیبہ دور وئی کر تاسنتھ ٹھہرو
- ۶۶ گماہ ڈسٹھی موچوری خاب گاہے ز پٹھی سفر یکم
- ۶۸-۶۷ حقو ترو پرتھ دارنہ بر وٹھی تراوی
- ۶۹ یود تلکھ رو لیں تر حقو وڈو وڈی نقاب
- ۷۱-۷۰ لفظو جڑی جڑی سوزے گراو
- ۷۳-۷۲ یستہ دلبرو پان بہ تر پاراوے
- ۷۵-۷۴ گمہ ہتر سولہ وئی توس کانشرھا
- ۷۷-۷۶ ہکتھ ون چھپیر کتہ پھولن پوش
- ۷۹-۸۷ تنہا تنہا پاکہ ترھوٹم اوٹ کانشہ وچھا
- ۸۰ ییلہ کتھ ترٹ بلو کس لو پچر لمو۔
- ۸۲-۸۱ کوچہ پھیتر ہر گاہ سوہ کر تس کیاہ وٹو
- ۸۳ بر منڈنن ترھا یلہ ڈلی ہنسیہ تو
- ۸۵-۸۴ اسی کاشتری پننی کر ام ترھو
- ۸۶ بے پاسہ نہ دایٹون کر و چار جھوا آتی
- ۸۸-۸۷ یکتھ واو لینس منتر اگر ہنسیہ آے کر و کیاہ
- ۸۹ کتھ سدر زوہ منتر تر لبکھ لاکنگی ما
- ۹۰ تر ویشتم از بہ کمر انہا ترھا ندکتھ
- ۹۲-۹۱ وٹہ گئیہ کھوٹھ زد تیلہ اسہ تر وٹن
- ۹۳ پرکتھ جایہ کننی جھو شارہیو

۹۵ - ۹۴	من چھم شپتل بھوہ لہ وُن پوش
۹۷ - ۹۶	نپس نبہ سے تارکھ ڈرے
۹۹ - ۹۸	کر دوتھ از تام سیرینہ کاو
۱۰۰	اتھ منشر ڈسی پوزن سیماہ
۱۰۲ - ۱۰۱	کھتھ منساو و تہ ما راوی
۱۰۳	تس گئیر دلہ دبرائے نہ پچ
۱۰۵ - ۱۰۴	رُمہ نے رُمہ نے چھم تیلان (وژن)
۱۰۶	پانغام دے کیاہ
۱۰۸ - ۱۰۷	پستہ اڈ کرؤ گراو
۱۰۹	نظم : —
۱۱۰	شاہ تلہین کینٹرن آو نزلان
۱۱۲ - ۱۱۱	پھل ژنڈر ہش زون
۱۱۴ - ۱۱۳	مُتو آب
۱۱۶ - ۱۱۵	آلو
۱۱۸ - ۱۱۷	ما ج کشیری
۱۲۸ تک	سعرین ہندی باکھتہ از صفحہ نمبر ۱۲۰ تا صفحہ نمبر ۱۴۸ تک

پنہ کتہ

انس چھ مئے دلس شادمانی تہ اکہ عجیب مستی ہند ایحسان سپدان
 یسید زن بہ پنہ شتم شار سومرن ہچہ توہیہ بڑوہنہ کن یوان چیس۔ مئے رودوز
 وز تہند رت کانچیں شامل حال۔ شایری چھ دیہ سہزاکہ ہڈ عنایت۔ یس
 یر عنایت رترہاونی تہ شوہ راونی تگہ تمس چھ دیہ لوس سستی سستی لک لول
 تہ باگہ یوان۔ تو بول عام چھ اکس شایر سہز خاطر اکہ بیش بہا خزانہ۔ پیہ
 کتہ نظر تل تھاوتہ کرتے وز وز کوکن نزدیک روز پنج کوشش۔ اتہ کوششہ
 منتر کرتے پرخو کوں روز پنج کوشش تہ پنہ کنی رودس تنگ گری نشہ لوب۔
 مئے یہ وجہ تہ یہ محسوس کورتھہ کرم زلو پنج کوشش۔ ایحسان تہ حذبات ہند
 پیچہ میچہ کورم سیدین تہ سہل لفظ منتر تھہ پاٹھ پیٹھ پاٹھ میاں کی کوہن تہ تہ بڑا
 کاشتر آس چھ میاں پہچان تہ یہ پہچان وار ورتہ تھا پنج چھ شہ تہ
 گنول۔ پنہ والہ ہند مودر تہ میوٹھ حصہ کتہ منتر گدار تھہ کتہ ہیکہ بن بہ پنہ
 زبہ جائے مشرق۔ میاں جسم وجانس منتر چھ امیک فوشو میاں خیاں معطر
 کران امہ کہ دور پنج دگ چھم وچہ کوران تہ تالہ دیا وناوان۔ یوہے لول
 چھ شار ہنہ میاں قلم تھہ پیوان۔ ہم شار چھ گاہے غزل گاہے نظم تہ گاہے
 ربان ہنہ شکل سختیار کران۔ سید مئے پنہ اوند پوکھ وچہ کینشن
 تلخ تجربن ہند ایحسان چھ گز نہاں دل چھ میاں زلو ہنہ زن تارن مفراب

دوان تہ بہ چھپس تاپہ کرکین منتر قلم تہ کاغذ ہفتہ پنہ پنس پانس شہر معقن کران۔

یہ دہنہ بیسیر یہ چھ تہند ہے لول میس سے وز وز شاپہ لکھنچ دوش

چھ دوان۔ شاعر جس چھ تہ وز مسرت حال گزشتان میلہ زن کا تہہ ہیلہ پایہ گلوکار

تسند کلامہ گوہر۔ دیان محمود شہرین داتہ نو دہو رصا بن کلامہ کامہ گوم تہ اسہ سہ گومت

یہ عام لوکن زلو پیٹھ۔ یہ چھ شاعر سہد با پتہ سور خروئی۔ یہ چھپس ریڈیو کشمیر سکرگ

شکر گزار زتمو گوہر نو دیون کلامہ وز وز ہیلہ پایہ کین گلوکارن اتہ یمن منتر موعوم

غلام محمد راہ غلام حسن موئی گلزار احمد گنائی وچہر چیلانی قاضی رفیع اعجاز راہ راج کیم

نسیم اختر کیلاش پتہرا، رتنا کول کران کول تہ شازیا جی سیتہ شامل چھ۔

یہ چھپس کا شہرین دانشورن قلم کارن تہ نقادن ہند ایسٹان مند

میموئے پنہو قہتی راہو ستر حوصلہ افزائی کر۔ یہ چھپس کینشرن ہیلہ پایہ ادیبین ہونہ راہ

پنہ جیہ سیتہ شاعر سومبر نہ ستر شامل کریتہ پنہ فرض نکھ والاں۔

یہ چھپس دمبر شہرین ستر وابستہ رودمت۔ شری چھ سون قومی سربہ

تہ بہ کتہہ تیکہ کچھ ایم لالہ فلو مشر آدیتھ۔ منے کڑی سیتہ خاطر سیتہ شاعر سومبر نہ ستر

کینہہ شری باتھ تہ شامل۔

یہ چھپس جگن ناتھ ساگر تہ پریم ناتھ شاد صابن تہ شکر گزار میوئے سیر

شاعر سومبرن ترتیب دین منتر مہ لالی مشورہ دتی۔ یہ چھپس پنہ فرض زانان زہ بہ کر

شری موتی لال رینہ صابن تہ شکر یہ میوئے سیتہ شاعر سومبر نہ کات کر۔

شکر یہ میوئے سیتہ شاعر سومبر نہ کات کر۔

بہ دینہ کُنہ ترھایہ رُوس زہ جواہر لال سُرور صاب چھ بلا شک شاعر
 تہ شعر میچھک گون تہ چھکھ واریاہ کینہہ باگہ آمت۔ اوہند کلام
 چھ زونہہ سال تا شوقہ جذباتن تہ ایحاسن ہینز بادتھ آسن
 ستر ستر اندر کچھ کین تلخ حارر ثاقن تہ زہ لوبخشان تہ ہینز
 اندر رُوس اندر ڈنگ دتھ منج شامتی کایچھان۔
 امین کامل

جواہر لال سُرور میو خا رجی کیو داخل حارر ثاقو منتر گڈر تو چھ
 ایسنز شایرانہ شخصیتہ بناوہتر تہ امہ شخصیتک اہم حصہ چھ پرشانی
 راون دگ پتھ کالہ کہ ترھینہ گترھنک شدید ایحاس تہ انکالچ بے باگی۔

ڈاکٹر رتن لالے شاہ

سرود چھ پنن اکھ خاص مقام مشخص کرنا دس منز کامیاب سپدنت۔
 اُم ستر غزل چھ پرن داس گر کھنجر تمہ انتشار نشہ آزاد کران اُیں اندر
 سماجی تہ باتے دباؤ کنی یاد چھ سپدان تہ اُم ستر نظم تہ چھ اکھ سو کیفیت
 یاد کران یوں لفظن اندر شاید پھر نہ یہ نہ۔

✧ ڈاکٹر امکار کول ✧

اکیس ڈائریکٹ

پسنٹل انٹیچیوٹ آف انڈین ٹیکنالوجی میسورہ

مدرس چھ شاروننگ جان تہ زرب سلیقہ۔ زبان چھس شوز تہ ورو کھریو
 روٹس۔ یہ چھ شاعر تہ نگسگری چھنہ آویر۔ یہ کینرھا تہ تھ چھس زرو
 تھان دنی۔ یہ تھ بانہ بتر چھنہ سارنہ آسان۔ سرور چھ ربایہ تہ یکھا
 یہ چھ تھن واریا بن ہند کھوتہ جان ربایہ یکھا یو ربایہ محض ہو کھ فلسفہ چھ بناوڑ

✧ پدم شری مونی لال سانی ✧

شاعری چھنیہ سہ وہ پند باو تھ تھ منتر اظہار پنج نر اکھ تہ شامل چھنیہ —
 اکھ اظہاری نر اکثر منتر چھنیہ انتحابی شعور س خاص اہمیت یس شاعر پنہ خدیتا
 محو ساتھ تہ تجربا تھ پر زنا ونہ تہ ہر نا ونہ با تھ عملہ منتر انان چھنیہ یو ہر انتحابی
 شعور چھ جواہر لال سرور نہ شاعری پنہ مزاج تہ پنہن خاص آس نختان با —
 پروفیسر گلشن مجید با .

سرور صاحبہ شاعری منتر پنہ تجرباتی سطحس پیٹھ کشیر ہند
 پتھ کاک تہ از کاک سرور تہ گون پوت منظر چھ تہ چھ پتھ
 دہن بہن در عین بہن جلا وطن زندگیہ ہند کرب تہ — پز تہ تھتر
 شاعری چھ عالمی سطحس پیٹھ اجنبی یث ہند تجربہ پیٹھ وہ پدان —
 اد شاعر سہ اجنبیت پنہن لکن منتر باگ روز تھ محسوس کریا
 تمہن نشہ دور سپد تھ .

ڈاکٹر شفیع شوق با .

سردنش و چس منتر چھ اکھ دبدبہ کروں دل۔ سُرپاڑی نیران چھ احاسا
 چھ تیس ہم پایہ تہ ہم آہنگ باسان تیسندس کلاس منتر گتھ تہ سورے نظیر
 یس اکس نظری شاعر سندس کلاس منتر آسن گتھ۔ باسان چھ زخمی چھ دزوبہ
 آفا پرتاپہ پھر منتر تن تہ تاو مثر تہ سرو شہجارس تل ڈاچھ تہ دی متری۔
 تیسندس ووندس منتر چھ دردد موجد تہ ماحولچہ نرا کثر بندھس تہ بیدارہ

• ڈاکٹر رتنے تلاشی •

سندس صاحبس وائی الہ پلہ تہ تہہ ڈوری شعر دنان۔ ائیسند شعر مزاز چھ واریاں

حد کلام بلوایتی شعر مزازس سہی رلان خاص کتھ ائی سینڈر رابعیہ تہ غزل۔

قدرتی کتھ چھ زمین اندر ورتا ورتہ آثر زبان آسہ شود تہ صاف۔ سندس چھ

پنہی اکھ الگ پچھان رڑھراونس منتر واریاں سندس کامیاب سہد مت۔

نظن اندر چھ سرور جدید رجاس تہ موجد اسلوبس پانہ ناوتھ ثابتہ کرانہ

سہ چھیند رلوائیک پڑاری یوت بلکہ تورک عاشق تہ۔

• آئینہ ایل۔ جوش •

غزل

ثرتے بلایر راکھ دیو یو پھلی شالہ مارکھنا
 ژر ژھر رکھ مے تھادی متری جھم اڈ پھلی مارکھنا

سینڈوانہ تن پر ناوے کچھ کھٹھوے پاپیر تھ
 تھلہ تھلہ دھمان ثرتے رونے پیسہ ہم قرار تھکھنا

مس کھاسی بروٹھ کھ بو نذرانہ از ثرتے تھکے
 چہتر میاں شہر تہ ثرتہ ہم وچھ پے مے بارکھنا

پھلی یاسمن وزن ہیوت بے وایر ناگہ رادو
 ہتھ شہر کھونہ چھ یاسان یثر کالی ہسارکھنا

.....
 .....

تارکھ نسیں پھیرم گزند کس ونہ شمار روم
پھتو پھیر گو جالست ونہ نسیں وار کیمن

رُچھ رُچھ مئے تقو و آچھن منتر کلہ چانہ از سمنہ
کوت تام تھاو ہم ون لہ ون ازار کیمن

وچھ وچھ مئے نظر لوم کتھ جایہ دہ فیہ ترھارتھ
یئییہ ہم دلس ستر بلہ ہا ہما ریکھن

سمکھی تہ وڈی زہتس شار کینہہ نذرانہ دِس کیاہ
 دُپ زہتس سہ تہتھے لون تہ چھون دیوانہ دِس کیاہ

بِش کال گو وہ فی سمکھنس آسیا تہنس کینہہ یاد
 سہ تہ اوس موہ لُ سدر کُہ دُر دانہ دِس کیاہ

رُچھ رُچھ منے تھو مٹی آنتھہ روس غم از چھ وپس منہز
 نئے رو دی تم پیمانہ نئے موہے خانہ دِس کیاہ

نئے پوشہ تھرن پوش پھولن نئے گہون کو ستوری
 شمع چھ شاید زالی بیسی پردانہ دِس کیاہ

سورجیا یاد کینہہ تم پُرانی ورن ہری
 منتہ بونہ تاؤن لولہ کُہ افسانہ دِس کیاہ

و انا کہ سُدر زوی چہرِ رچھان میانِ دگر آکھ
کمرِ جنگلہ ووتھکھ میانِ مٹیا دنتہ کوکُن دُرکھ

لاوس سے از منادِ رچھن کتھ یہ پچ آس
ہا تو نگ الوند تالہ پٹھ چیم نتر چھے ہٹس شرکھ

ہے و ننتہ پینتہ کھنہ گسٹ منتر ژونگ درون تھو
کتھ زول کر کاہنہ زونہ کاشش تام لوککھ ٹھاکھ

از کتہ چھ حسن بوش کمس یا د زلیخا
و و ن کتہ چھ سماں پرائی پاٹھین بازرس منتر گرکھ

پتھ و نپ چھے ما و و ن و گنہ گسوان نے چھ و زان گنا
کس اکھ چھ بکھان لولہ غزل کس چھ بکھان واکھ

سرو رچھال کتھ کپتن چھکھ از پودری خاب
یتہ ناز پین از چھ گنھان پوشہ بدن چاکھ

پنیه شری پیتم سید از راتنه ته ون وه نی کیا سا کرو
گیه دم پشور از بسته راتنه ته ون وه نی کیا سا کرو

Present

شینه مالین زو لکته ناری ته تاپس دینگ دینگ
گیه کهور آدی ذاکه ته ون وه نی کیا سا کرو

Present

وق صبحک کس غزلاد ته کس دیر سازس زپر
چه نه اندی کئی کانه سقرا ته ته ون وه نی کیا سا کرو

دجه وادس تھوکس تھری ته ولس تار دمو
زانه دنج کته رودی حالته ته ون وه نی کیا سا کرو

کئی زانج یه بستی بر مندهن کئی پوش پشورنی
کئی زون یه گودر جاته ته ون وه نی کیا سا کرو

دوه آسکی گنده پری راوی ته و تپدی راسی پدی
پته زون زیمه لچ ماته ته ون وه نی کیا سا کرو

Present

شی شی، شی شی پوک ما داد
شاید بیر از کُستام تراو

پنژده هس کمی از بیری نئے کن
پوت کھوری بیسیر واپس درآو

راتس گنژرم تارکھ نب
صبحس گیند نم تمی نوو داد

نظرن بزونه کنه اوسم دل
اندی پکھر چھم از تیکه صحراد

ہر گاہ پیسہ ہے کُنہ ہمتِ یور
گلہ میٹھ دمیہ س گر گوند ناو

دستہ ہے ہر موہ کہ بلبس چھوہ کہ
سے تریلہ کر ہے کُنہ ٹھہراو

سرو پر پہنہ اکھ کہتہ شہس
یستہ کمر کر زانہہ پوشن کراو

پیشہ کریمہ ازخ راتھ سیاہ روڈ جہن منتر
منتر راوی رسل ساتھ سیاہ روڈ جہن منتر

دکھ تھول یہ روڈون داوٹرن ڈال دھرن کوث
یاون یہ کرامتھ سیاہ روڈ جہن منتر

گلہ لالہ از خاموش لوان داغ کٹنے زون
محرز چھ تسی جذباتھ سیاہ روڈ جہن منتر

پھلوائے گمٹ پوسہ نولن راوی موڈ رل
چیشٹن لکھ ڈھراتھ سیاہ روڈ جہن منتر

کس آسہ بتر ناکس تھیو راو اتھو سہ سہ
 زینن سہ گود در جاکھ سیاہ روڈ جرن منتر

۵۳
 کم شوق رچھکھ ڈیر ترا دکھ از ما و تن پیٹھ
 ما بایہ دُچھہ حالاکھ سیاہ روڈ جرن منتر

۵۴
 مسہر گزھہ پڑھہ رآہیس کیا شار تفرن گوا
 مہ لہ ناد پنی ذاکھ سیاہ روڈ جرن منتر

بے شوئی پائیں ڈال نہ زہیں گاش گئیں منہ
نہ بایہ کفن پیٹھ نہ وہ تھہ پر خاش گئیں منہ

کم تالم پیاری درلے نے اس زان نہ بچان
ایہ بار تین اس شاید لاش گئیں منہ

و نہ آسہ سار پیہ خویہ سڑی بترامہ دیان اس
مہ چہ منہ رٹھ زان اس تہ آکاش گئیں منہ

کرکھے تر وڈو کرتہ بوتا مسہ رتے پوشی دم
جس کڑی زپکھن یتھہ ہینے تراش گئیں منہ

سمکھت تہ کتن و نہ خلو کہ سمکھ تر یو یا اکھ
سرور آسیا تہ تہ کینہ یاداش گئیں منہ

آسونه، بونجی و ونسم کیاہ مقام
نظرن تل چھم ہے۔ گلفام

لاؤس چھ کر تھ نظرن برزم
برمنڈیں بیہ باسو شام

اوجہ ز اوجہ کہتہ کسرم
بخشش دیتس آدن گام

ملرلو ملرلو پردلو چسو
خالی بس رو دمیونے جام

وتہ پڈی ساری مائڈتھ دڑاو
ہتیبیر ما پانس پیٹھ الزام

سرور چانو کچھ دے سستی
دل وچھ کتہن سپدلو رام

ترتر ہرقہ اچھن اندر چھہ تمس نیول سمندر
کرتام اچھہ چھس ڈکس یکھتہ تر تھہ پر

ڈپ زس زہ دوپن لول بھس باگران ترہ پاو
کرکھ تر وہ نی خارا تھہ کرکھ پوشتہ ہلم بر

باسا و منو شائے نے چھم زان نے پھپان
تھکھہ یے یہ تھکھہ ون تر تھہ کیا وہ نی سنن بھر

یتیتہ کس تھہ پر ترھی کس تر وہ نی گدرن بنن دکھ
ہر گاہ تھہ روزن زیند چھہ تیلہ بن تر شیر تر

و قحچ چھہ بدل ترے بدل بھتہ چھہ زانست
وہ تھہ نیتہ نیتہ نیتہ ترے کو تر او تر چھہ لر

تھس شس چھہ گر تھان ہائکلن پوزوق چھہ ہیف تھہ
تیلہ وہ تھہ سہ درا من پڑی ہر گاہ تھہ تر تر بر

36-4 35-140 20-100
 10-100 10-100 10-100
 10-100 10-100 10-100

ییلہ سمکھی کُنہ شایاش دِ زبس
 دِل بستر اُتہ اچھ کاش دِ زبس

وہ فی ہر گاہ پڑھئے کر نہ کھن
 تیلہ ڈولان میانی لاش دِ زبس

گٹا ہر گاہ آسن نال ڈولتہ
 دھون چشن ہنڈ میون کاش دِ زبس

سُچھ تنہا ہاران نوئن اچھو
 بے تہ پراران پریاداش دِ زبس

دولہ ہاوسو رینی ڈالی پڑھی
 تیرھ پڑھ یم جگر کاش دِ زبس

راقی راتس اوش مے ترؤوم چائی دہے
کیا خبر چھم کیاہ مے پرؤوم چائی دہے

وانس اکھ پاران گیم یتہ سون کن
پان کنڈنے از مے چھووم چائی دہے

پوشہ تھروے چھو وٹن از پوشہ پھتری
دل پنن مے زرگہ لووم چائی دہے

شوقہ ماوس کتھ سناکتی مے رھیم
بی رھت اوس تی مے رووم چائی دہے

ڈالہ کیا سوزس پر وہ فیئٹہ کالی از
گراؤ کشتہ تام بوزر نووم چائی ڈیرے

چاکھ نالکی کیتہ بھر از تام سووم
کائنہ نشہ ما زانہہ مے بووم چائی ڈیرے

غم حقووم رچہ رچہ مے پانس کیت مکر
بس سرور باگہ رووم چائی ڈیرے

نشته نون گوشت واو تہ از
سوربہ ماو تہ کاو تہ از

کم کم دوتا دن چھپہ منہ
تو کن کاہتہ ماژاو تہ از

بادام کھالی ہش اچھہ مشرین
تو کن پھلی صراو تہ از

وجہ وادون سیلہ دولن ہوت
اڈ ما بوٹھ لچ ناو تہ از

کمی وون سونتس بخت و و شلو
کمی کز پوئن کراوتیه از

کته شهرس منزه پینه بو آس
کانه به ما زانیم ناداتیه از

سرور دکه کته پینه زالی
تر کته خابن دزواتیه از

دے خاڑ تر کریم پوتہ از در اس
یستہ آبہ ہوا از گوونہ ناس

مئے نہ مونم یہ چھے اکھ سوگرہ پقیہ
لاچار بہ چھس پوہنوں ونہ واس

یستہ ترھران کم کم شیر ببر
ہوئے سرگرہ خبر کھڑ کور ڈبہ داس

یستہ بونہ شہلی چھی نار تھطان
اک صم ٹٹ کہہ کہہ ساسک ساس

یہ چھ متکن اللہ ٹہند نند ریش نے
دوہی باسان ییتہ آدمی کھڑی کاس

۱۱۵۸
دہتہ ٹہند پیمہ تس ددی متی وٹھ
چھ کونتر ناگن کیٹومت ترا سے

دے بوزن بیہ پھوہ لی تن ریشی و آر
بیہ یجک سمہو عام و خاص

ثریے پنہ نے سر سوار دیے
بیٹھ دھیر سے چھم گوب بار دیے

و نہ زخمن چھنے سے تہ کُنہ کاہنہ انگ
دگ سنس نارے نار دیے

منہ شرس تر ما ترھانٹہ پہ از
وج وولیمہتر چھنے تار دیے

کتھ جابہ سکو کتھ ڈیر دیو
بھتر چھمب تے پتر چھم لار دیے

بیبہ سکوکتہ اُسی چھنہ مکُن
لنگی لاری کر تام دار دپے

ہستہ وار چھ پٹ متری رنگہ رنگہ پوش
یستہ وار چھ خارے خار دپے

واراگ سرفراز حد نیرتہ
پرستہ شارش بنہ شہار دپے

میں رادوم راتھ از پراران دنی زہیں
سے دشمن دگ، چھوکل چھم پان دنی زہیں

گوشت سڑی نال چھم دامانہ پھوڑم
کبڑی اچھہ دُنہ پھے اوش ہاران دنی زہیں

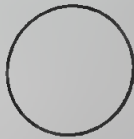
گلن مٹھ پاری زانے ببلن ہنہتر
توے مائیانی پاٹھی حاران دنی زہیں

خبر کہہ آتہ ہتھہ کم شوق رزھرہ
سو منزل کتھہ پیٹھہ چھے از توشان دنی زہیں

ترجیح کہ داد بینہ گانگل کرکھ تس
سوہ ما از یوسف تس ترھاران وئی زہ تس

گزل دیکھ پھول تہ تھنہ پیہ شار کشتام
یمنبر زلہ کوزیہ کھو گمہ شران وئی زہ تس

خبر چھ تہ از سرورن کوت سے دوت
چھ شاید وئی تہ سے ان زان وئی زہ تس

دردِ گامن لولہ و دلا پھیر ہے
سانہ آنگیزِ دلبرا کا نہ نہیں ہے

اوبرنگرِ تس کوڑ موکھس شاید دُرُن
زلفِ برہم کاش سوتہ از شیر ہے

یختہ دِلِس سوکھتے سکونا باس ہے
شبِ زِ شب ہر گاہ سویتہ از ٹھہر ہے

لو کہ پامن آسہ ہے نئے نارِ ٹھٹ
تیلِ زوُلِ مالاتہ ما کا نہ قریب ہے

کھالی بادامِ چشمہ بیہ شمشاد قد
دُورِ کن دُچھ چھپس الاں اکہ ندیر ہے

پیرِ زہ سسورس کر دُٹھ کیتھ عشقِ سہر
لوتی قدم تاراوان چھ چلنے دیر ہے

لوئج نظراء بیبہ اکھ شام
بڑوئہ کئے آسن گوڑھ گلفام

سُدر زووس منسز تراؤ و لہر
دی تن اد کس کس دیر پام

یمہ شہرک چھہ یی دوسوڑ
پاسہ سوئس پیتہ سپدان ترام

بازرنے اسہ تراؤ پے کتھ
پتہ کتھ پاٹھی داڑعاس تام

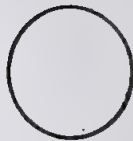
ہی مالہ دل دیتے ناگرایس
پتہ کتہ دچھ ہے کیا چھس کرام

پوٹپری کتہ دتی شمس پتہ
تمو ما دچھمت اوس انجمام

سرور پیالین لچ ٹھٹراے
(مسالی خالی میٹونے ماسم

خالی

کاینہ اگر گلبریز پر اُسی کیئہ گہوؤ
وایہ ہر گاہ بُشگرِ نر اُسی کیئہ گہوؤ

نثار یکھو یکھو کس اُکس پُرزلے بیر آں
دنہ وہ فی کوتاہ مے ذر اُسی کیئہ گہوؤ

پوشہ تھر پھوچ یام تامتہ رنگ رھوٹن
واوہ سردنہ ماسوہ در اُسی کیئہ گہوؤ

کُتجہ پنگھا دڑایہ میلہ اسمانی رخی
بیٹھ ماسوے سانہ گر اُسی کیئہ گہوؤ

رِند چھِر از پھلوا گمٹی موے خانہ خالی
کیا سنا کلہ دال کر اُسی کیاہ گہو و

سو سنزلہ جری متی رنگ چھِر دامانس خبر
از سو کمہ انسا نہ تر اُسی کیاہ گہو و

تھوئی سرقہ شوقہ رُزھر تھ متی ہوس
چارہ کرنے چارہ کر اُسی کیاہ گہو و

گہڑ منتر بنے پڑا کاش منگے
امہ رؤس ما کاهنہ راش منگے

کرہا تر یے ستر یہ تہ پرواز
وچھ نسن کینت اکاش منگے

للہ و تہ نظرن نظرن منتر
وزر وزر بس اکھ باش منگے

وچھتری بجہ راتس آس
خاب نوڈری یاداش منگے

ڈالہ سرورد سوزکھ کیا
سہر تہ زن جگر کاش منگے

با ضئے گرن پو حال دل اظہار وتن پیٹھ
نہتہ کتہ گننی آسان مو لکڑ شار وتن پیٹھ

حسن چھ پننی ذاتھ بیون درتا والگ حص
کا نہہ حنہ وولا چھا کران با پار وتن پیٹھ

ییلہ تاپہ تشر با سہ تیلہ با سان چھ ناک نار
صحرا و دزان با سہ کتہ شہجار وتن پیٹھ

فہرہ چھ بٹھاہ کم تہ منزل دنیہ چھ دارا دور
تیرہ لو لہ بکٹھاہ کا نہہ سہ کتہ مو کجار وتن پیٹھ

یوڊ سکھ کانہہ یژ کاکی پنن لاکہ بھس پیٹھ
 شکل چھ ہسٹھاہ یار پیون انہار وٹن پیٹھ

کو ستوری د پنج کتھ رنے تھجھہ ورنہ سے آچن تل
 کمہ آیہ گندان ہرنہ اسی ٹکبہ تار وٹن پیٹھ

سرفس رنے مایاد پیوان اہرن ہلک شام
 پوت لہ ورنہ سکھان اسی ناتر یار وٹن پیٹھ

تو تیر کر فی پسرے بهو کیاز ترلو کتھ
مے تہیم دس دبرے بهو کیاز ترلو کتھ

✓ وگہ داتہ پھولن پوش ترلن داغ دِلن ہندی
بو تیر کر گنگہ رے بهو کیاز ترلو کتھ

کر یکچہ نستان نیر کو نرناگ کہ ہو پیٹھی
لگہ تے تہ آشود دے بهو کیاز ترلو کتھ

✓ ترلہ زائد سنگرمالہ پھولن وگہ نستان ہین
ریش وار اس ترے بهو کیاز ترلو کتھ

کر زول تارکھ نب تہ ڈلس باسہ ٹوے تر اے
 ونہ کس کسٹن پتہ دے بہو کیا ز تر ٹو کہتہ

لگہ مالہ بیسہ از شالہ مارن کتجہ کرن گتہ
 ہر سالہ مسٹن آے بہو کیا ز تر ٹو کہتہ

بر پو شہر ہلم پھیر مسٹن شہر گامن ہستہ
 پشہر زنگہ تمسٹن مے بہو کیا ز تر ٹو کہتہ

ہو کچھ گنڈان لو کچھ اسپن
کتھ کتھ ٹی اظہار اسپن

شور بنس وچھ لجمشٹر سچ
اوڈ پو کھ سورے نار اسپن

مکھسم وہ تلان بدلان روڈی
منشز ماگس اد ہار اسپن

تپرس الماس بڑی بڑی اوس
کشہ لوین گٹھ کار اسپن

ییلہ ییلہ نظرن سپد پو میل
دلنے تیلہ میلٹار اسپن

لفظن لفظن ٹھس کرے ژا ر
پتہ ییلہ لیکھن، شار سپن

تس آس. ازے میانی دے
پنز کتھ وئی مس نار سپن

تمہ چی سرورس از تام ستھ
ستھ نہ ز شہے یقصرار سپن

واو مالین میون گزھ شجار ہتھ
چھو کہ لدے کیٹ تر وہ ذی بلغار ہتھ

پوشہ ورشن کرے ترے تہ چہن و تن
دار میلانے بہر میون انہار ہتھ

شپینہ سنگرن ہام بچہ تر آسہ ما
دو دن کیٹ ڈالہ گزھ سبز ہتھ

آبشارن آسہ ینہ پیمہ نیسہ در
گزھ تمہن گزھ میون ترے لوکچار ہتھ

بونہ ہوس چھاسنا تاشیر سے
بوزکھے تیلہ گزھ سرورنی شار ہتھ

رُچھ رُچھ مئے تھا دی متری چھم بوہتی گوہ لاب سونے
مست کھاسی سورہہ چشمن بڑی بڑی شراب سونے

بوہتی بہ پوش لاگے اشہ وانہ پاد چھلہ ہے
نذرانہ کیاہ دئے بو بس ڈالہ خاب سونے

کمہ زونہ رائر راوہم چاہن دن دوان وئی
دپر کھے تہ تیلہ بہ سوزے تہنہ حساب سونے

کبر کیاہ بہ لولہ نارس دل چھم نہ کنہ ترارس
گوان اگر حقو کہ کن تیلہ بو جواب سونے

ون وگنہ از چھے نالان کو نہر چھ نیندر پویمت
یکم پکھ مئے تھا دمر چھم بوہیچ کتاب سونے

لے داس تھوڑے پنہ نے پان
نے دڑائے ہا دس نے ارمان

تا پہ تشر تے سیکہ صحرا
بہیر بھن گومت چھم گمہ سران

گدرتہ از تام کتہن آو
تی کتہ زونم چھس ان زان

راتس رچہ رچہ تھوڑم خاب
صبحس پھا کو دتہ اوس وان

اسنس کامن گئیہ وگر نہن
ناگہ بُبر ہسی اوش ماران

وتہ از سار بے گامتر راسی
کس ونہ وونی چھس بے مندھمان

گیو س سکیل شوقہ غزل
زلہ ون وق چھنہ ڈنجر روزان

یہ تاپہ تشرس منتر چھے ہنڈر راتھ غنیمتہ
یٹر کالی آمدت باگہ ملاقاتھ غنیمتہ

جس ہوش ڈلکھ شاہ چھ زھوہ کان پوشہ لولان از
یہ تاپہ رنجہ منتر بس چھ اکھ دہراتھ غنیمتہ

ہتھ جایہ دزان نارین کتہ چھ تراوتھ
شہجار چشم دم سو کراماتھ غنیمتہ

ہتھ مرگہ لوگت شاپھ توی ماچھ پھولان گل
یہ مرگہ نثران ونہ چھے آدم ذاتھ غنیمتہ

پرتھ جایہ شورے شور دے دے چھ گنھاد پٹھ
کتھ جایہ کنی ونہ چھ شہل ساتھ غنیمتہ

کتہ زاکہ کتہ ترے اکھ ہتا ساد منوشا
کتہ کرتہ ماچھے ٹھاکھ ہتا ساد منوشا

یم ترہی چھ غنیمتہ پگاہ سمکھ کٹس کس
ناکس دین پیسہ چاکھ ہتا ساد منوشا

ہتھ وار پھلتی پوش یکتہ وار دیے دہ
جگرس چھ دسان شراکھ ہتا ساد منوشا

پیرم مے ریلو خاب تر ماتوتہ برمان چھکھ
پے کج نہ کپاری دراکھ ہتا ساد منوشا

کلہ چانہ سرورن دہ ہتھ آتھ ٹکر ترہی
ویدی تس چھ پنزی گراکھ ہتا ساد منوشا

پرسکے تہ پریم لولہ اچھس زان غنیمتھ
نسہ دانہ یہ گو میئون مشر زان غنیمتھ

تارکھ چھج بس نال ولتھ راتھ سٹھا کر تھ
موت ماشہ کران واتہ سحر زان غنیمتھ

آکوسے دہم در دہتی کیا مانہ مطلب فراو
پنہ آتھ تر ونکھ میئون لہ تر زان غنیمتھ

وہتھ از تہ شو نگتھ ہکچہ کران مرنو کم کو زم زم
انہ ڈالہ کانہہ یو د آب کو تر زان غنیمتھ

رند و سیال

بر سیالِ رند و خالِ گئے موئے خانہ تھری رودر
از تمام نتر کئی چہو یہ ز سر زان غنیمتہ

شاحد چہ بہان زونہ گاشت دکنہ بلس پیٹھ
دے زانہ تمس کیا چہ اثر زان غنیمتہ

سرفر ز چمکھ شایکھان کس چہ تھوان کن
موسم ز یہ گو چون بحس زان غنیمتہ

کوټ ووت ټی آدم کھاو ډپلو
پوټ سر ټی ما ووتنه کاو ډپلو

شیخ دقتس ما اسه لاکم دټه
گنډی کم کم استه لوی داو ډپلو

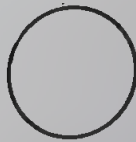
بیټه دټه هاسه ټی نټه اسم زپو
کټه آمت وټه چټه چهاو ډپلو

استه ټی نه گنډی دستار ټی
یم منډ چهاوان روډی ناو ډپلو

کس اکھ چھنہ یتر بدلاوان نال
گئیہ کھنن از تام کھراو دپور

یہ چھ بتراکہ ساد منوشن ہنن
زندل دپور ہند و نہ ناو دپور

زانہ باگہ سوس یتر کر آو
سہ تہ کر بے پوشن کراو دپور

گپو پاتہ گپو کہتہ چھم نہ ترہتس شارونے کیاہ
و نہ نظر تل چھم سے پنن لہ کچارونے کیاہ

منے چھ راس یوان کالیہ رائن اہر بلک شور
یہتہ اوہنگس کو سنا تہ لارونے کیاہ

شبنم چھ چھلان شوقہ ہوت داسا نہ گہ لاہن
اوند پوکھ چھ باسان توہ نارے نارونے کیاہ

چھ نہ بول بوشی پوشہ نولس راو کتہن لے
یہتہ گز شہ نہ رنجہ منتر باسہ کیہتہ شہی رونے کیاہ

وچھ زلیوٹھ پٹھاہ کر وٹھ از صحر او پیر تل
گنڈکھ تر گنڈکھ کہتہ گنڈکھ ٹکھ تارونے کیاہ

سرور طعن ماچھے تنے کم کم آے کپاری دے
و نہ نہ کتہن ہندی و نہ تھو کہ اہنارونے کیاہ

Handwritten text in Urdu, possibly a library or collection mark, located in the top right corner.

تمی تھوو بُری بُری ملسرین آب
اڈر ما روڈم پانس تاب

ھاوس کڑی کڑی کیا زبون
زن اوس صُحی وچھمت خاب

نظرین تل اوس سُدرک گرتھ
پے ما اُسم اوس سراب

دشہ گٹھی گٹھی تھو استان
اڈر پھول یونے سوئنتہ گہلاب

پزاران پزاران راوم راکھ
 تریچہ دتھ نوں ما دڑا و آفیلہ

شہرس کٹھ از کٹھ پارے
 شہرس اندچہ تھ موکھو آب

مفسر تریے یوت میت لچھیتھ
 پترہ پترہ از تام لولہ کتاب

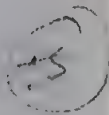
Lib. 4. Theological
C. 6. 10. 11

کمرِ شپینہ شہرِ پرج مہرِ بینی چھکھ
ثرے ماثر زارِ پرج مہرِ بینی چھکھ

وِ گنہو لوت لوت ہیوت وِ نہ وُن
سیند ثرے لارِ پرج مہرِ بینی چھکھ

اچھ بلہ پوشتو کوڑ وِ رشن
بزنگ کٹہ ہاپِ پرج مہرِ بینی چھکھ

چھتر کنہ نائے مالین چون
بادشاہ تارِ پرج مہرِ بینی چھکھ

Teh. Chodura

1/2 hr. 10 min

Yus. m. 10 min

ریش وارِ وہ دسری چھج نے تن
چھکے بربہ وارِ ج مہرینو چھکھ

بلہ پوری ناگج ہے ہی مالی
ٹرے ژمبو آریج مہرینو چھکھ

سرفر آرت یژہ پڑہ سان
وہ لہ کھرو شارِج مہرینو چھکھ

نبه دور وونی کر تاسقه پهر و
گوڑ کاه کهل بر تاسقه پهر و

بکه ونه آمهر سارے پتراته
سونه کوتاه در تاسقه پهر و

وتیقه ماکینه از پانس تاسقه
پروین کم لر تاسقه پهر و

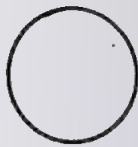
ترهری گنیر بالن پوشه هلم از
وده نی کس یم بر تاسقه پهر و

اؤند پلاکھ سورے پُروپنه آمت
پینه مسؤل ہر تامتہ ٹھہرو

شاید بنیہ از ورج ولیمہ
کس کس سوے پھر تامتہ ٹھہرو

سورہ کتہ پیٹھ چھکھ از تھاوان
یو پس شپ ٹھہر تامتہ ٹھہرو

گاہ ڈیٹھی مودری خاب گاہے زبٹھی سفر لیکھو
گاہ لیچھو سیاہ رائفہ گاہے گاشہ اچھر لیکھو

صحر او تنہا ژھنڈی تہ منزل و نہ چھ واراہ دور
حائل نہ کہنی بس فقط اسہ تا پرتشہ لیکھو

نادان دلا شے تہے کسز وکھ چھ پٹھا کر ڈھٹ
ازتام برمان رودی توے لولہ ستر لیکھو

یتھ مرگہ کھڑویت شاہ کس رائو چھین جالے
یس آو گد رتھ زانہ سہ کم شوقہ شہر لیکھو

سفر تہ کتھ سوئیچہ درس زالی دوان چکھ
پر میانہ ڈیکر اکھ یم وانا کھ قہر لیکھو

تھو تر و پر تھ داری تہ بر و تھی تراوی
چھو کہ اندرم اسہ ما کانسہ ناوی

ہستہ تاپہ ٹیو کا اکھ وہ شلہ لوگ
یستہ درونی تیو نگل کمر وہسہ ناوی

نہ شوقی کورنہ ہاوس رچھ
مستہ ارمان بھجے بھجے ساوی

بھولی بادام رنگ روٹ گلہ لالو
تیم پوشہ پتھیری ما از تام چھاوی

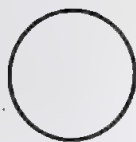
بر شبنم صبحاے کھا سپن موے
دوٹھ دزدونی رندن کٹی سپن چاوی

کھسے سونشزل مٹی کر بالہ مقوہ نگین
کٹی ہر موہ کھسے زم زم شہلاوی

ونہ کس یہ سرورس تس ما پئے
ییتہ پنہ ہو کرتام اسی مشراوی

یوڈ تھاکھ روپس تر ہتھوڈ ڈل وڈ نقاب
پڑ ز کہ عالم پوڑ سپدن میاں خاب

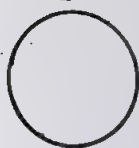
کس چھ در دل میون یس کر مروتھا
کس سنا سنگدل تہ کمو باگر مروتھا

ہتھوڈ تر چھ تر چھ شوقہ میے کتر پوشہ ہتھو
مے تہ چھ تر چھ تر ڈال اکھ دل لا باب

سدر کھنہ نہ منتر کر سنا گویو پوشہ نوال
راوی سیلہ دوس تہ کتھ تھاو و حباب

پڑ ترھ سرورس تس تہ چھ نہ پانس خبر
کتھ گوناہ مے ناد کرتے کتھ نواب

لفظو جڑی جڑی سوزے گسراو
شالہ مار پھلی مٹی پلوشن کسراو

ماؤس کڑی کڑی حاصل کیا
آکھ تپے تیلہ کھور کھپراو

پونپہ شمعس پتھہ کر گتھہ
دز ییلہ تیلہ تھو زندہ سے ناو

وجہ داو اُدی وولینہ لوگ
پھٹہ یینہ منتر باگ سُدرس ناو

کھڑے کو ستوری راد کھ لے
کادس زن گوئنگلیتھ ٹاو

وینہ یا وینس چھسہ وینہ وار
کتہ گزہ آسن آمت چماو

دب دب کھ کور کھوٹن کیہ
سرف لوت لوت بر دوتہ تراو

پتہ دلبر و پان بہ تہ پآراوے
سر پہنئے قد من تل تراوے

تیر لائیتھ بے وایہ عار ما اوے
پار کو رتھم جگر س تی ہاوے

سو نہ گیلان پترینہ پامہ دوان
نرہ کیاہ کیاہ کوتاہ پتیرا وے

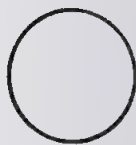
نافہ چھکے و تہ نے پوش و قہر
پان پنہ نے کامہ دیو پشراوے

شوقہ بڑی بڑی کھاتین موے تھاف
چیتہ دامہ ادما کالی راوے

واوِ سر دینِ بر گئے باغِ سس پوش
دلِ دھیت سے وہ فی کیا پلہ ناوے

ہا سِروِ کلہ چانہ گلہ زلوچھم
کیتہ تین گلیتہ گد رن کیتہ باوے

گمہ ہتر مسولہ وئی توس کانترھا
وچہ ہس ققلہ ققلہ وئی توس کانترھا

تارکھ نیہ سے تھی سیلہ گزندہ ہترھا
گنڈرن پھلہ پھلہ وئی توس کانترھا

اتھ پاٹی مستن زہر و ترھ راتس
گٹیہ گٹیہ چھلہ چھلہ وئی توس کانترھا

تن تاد زاجن داوس لوگنس
نسہ نیہ و زمیلہ وئی توس کانترھا

وچھہ سے پیٹھ چھس وچھہ پھلی جورا
 شو، یاں مٹھو لہ مٹھو لہ وئی توس کانٹھا

نظرو نظرو سو تہ روز چادان
 مے تہ چھو گلہ گلہ وئی توس کانٹھا

سوکھ ویز ویزیلہ روز ہمدم
 دود مت دل بلہ وئی توس کانٹھا

۵

بہتہ ون چھپے کتہ پھولہن پلوش
وہتہ ہوچھہ اگر از خاموش

یئیمہ شہرچ تہے تلہ ز نہ کتہ
از پچھتاؤان کم ذی ہوش

شور دہس منترہینہ آمت
کرکیہ گوشت سبے بے ہوش

وتہ پکھ ہوچھنہ کانہہ سمکھان
یئیتہ ما شاید لکھ روپوش

ہے شاہ تلہ نے ترامہ لار
ہے کتہ از سبے اندرم جوش

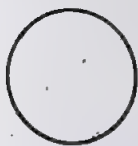
کتابخانه ملی افغانستان

ڈل تراو شره کنین کر کمو کتھ
بیٹھ شہرین چھائی وون روش

گامہ شہارن پارے لچ
ہوشا ہوشا ہوشا ہوش

سرور تہ ماچھک پزاران
لیمبہ منتر کر پھولہ بیٹہ پمپوش

تنها تنها با که ره تو اوم اوش کائسه وچھا
اوند پوکھ خاموش بیسه اندرم یوش کائسه وچھا

روتلی دولت نال چھ تارکھ نیب زوتان
بهتری گوتامه دین گوش کائسه وچھا

هسته ونه چھپه منتر ناپ لبکھ از درینم گنھان
دوینا زاکه کس تام تپه ریوش کائسه وچھا

بیسه کبه سکھو آوی سمن بل اسه ماپے
کس کس نظر ن تل اسه کس موش کائسه وچھا

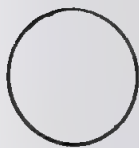
hasan

گوشه شمع منبر پر کس از بله واکه دپو
شهباس سونتس کرد و تفت بیه دوش کائنه وچها

ونی وونی سیتی اوس یکم گویند تفت بیه تفت
کمی کیا و دوشن تس کتف پیچ بوش کائنه وچها

دته گیه سار آستی تبه اسه راو زان سرور
ییلر کائنه پنه نه وچ کتف کتف کائنه وچها

سِلہ کتہ ٹٹ بڑ کس لوچہ لمو
چھٹی نئی دڑاے وہن کتہ جایہ سمو

Sup

چھنہ نظر گزھان کُنہ بونہ شہلی
نہ چھ بادام دُرا یکتہ نہ بڑ مو

Sup

ہینہ آمتی اُسی کتہ شہر منتر
اُسی ولی مٹر فکروییہ چھ غمو

Sup

زند روزن وہن دُشوار بنہو
نہ تریشی نہ مٹر آب چہمو

کتہ آسہ سرورس یاد پہوان
کتہ سجد کرو کتہ جایہ نمو

Sup

کوچه پشیر هرگاه سوکرتس کیه و نو
تار غم سته یس نه تر تس کیه و نو

شپینه ماهن تقا و بڑی بڑی نار برب
گز شمه تر نج یس روز بڑی تس کیه و نو

پادشاه امیر بتمه رچسته تقوی چانه بڑا شتر
دیه اگر نارس سه بڑ تس کیه و نو

تر گزل پلوت زونه هرگاه سون کن
هر نه چشمو اوش سه هر تس کیه و نو

دارِ پیچہ پزاران لیس سورے بیر راکھ
سوے اگر گُسرینہ پیرِ تس کیاہ و نو

عشق لاپرواہ تہِ حُسنہا پُر کمال
ایس نہ لوس لول برِ تس کیاہ و نو

از چھٹیر کالی ہر موکھس آمت سروس
در آیر کمرہ تام رایہ گرِ تس کیاہ و نو

بر من دین ژھایلو دلی ہیئیر تو
کتھ شہرں تم از ژلی ہیئیر تو

یر چھ ہنڈ ریوٹ از شینہ تھر
بے تا پر یو کا اکھ ٹلی ہیئیر تو

کتھ جاییہ چھ از کل پوش پھو لان
سوے جایا یالو دلی ہیئیر تو

ھر موکھ سے کرتام زم زم ہوکھی
ژھری کوئسرا لگی دلی ہیئیر تو

یئیر کس چھ پنن یئیر کھوئسرا ستھ
یئیر پوشہ چمن وہنی ٹلی ہیئیر تو

گژھ پڑھ تہ سوسن راز چ کتھ
پے تم سے ہے ژھلی ٹلی ہیئیر تو

اَسِرْ کَاشِرِ پَنِی کِزَامِ رِجْوِ
اَلِهَ صَبَحْ تِهَ بِنِی اَلِهَ شَامِ رِجْوِ

د. ا. ک.

Concordance

یَسِیْدِ کَتِه دِه تَقِ کُنِه زَانِه مِلَزَارِجِ
لَسِه دُتِمَتِ اَسِه پَاغَامِ رِجْوِ

د. ا. ک.

یِه جِجِه رِشِر وَا رِشِنِی مَنَدِ مَسَنِ
بِنِی تِه بَا بِنَدُتِ اَسِرْ عَامِ رِجْوِ

د. ا. ک.

وَسِتِه شَوْلَانِ بَا گِرَانِ مَارِی فِتِه مَوِه
اَسِه بُرِی بُرِی هَوِی مِتِه جَامِ رِجْوِ

نہیو کاشتر زاین کاشتر سون
اتھ پزرس ہینر پزرسام رچھو

ریشی مالین پھلیتن ڈیکہ ٹیکہ سون
ہے وائسن دوسبرن تام رچھو

اسر کاشھو شھرن آبادی
یکہ رنہہ ورنہ سریر تہ گام رچھو

یہ بے پاسہ خودامیون کرو چار چھو اُتی
تو ہی ماتران چھو پزانہ تمی تار چھو اُتی

کم نیندر پیمتر آس کم پھیشان پنی مڑھ
رکتیا گمتر از مار کشر و چار چھو اُتی

بنگالی جو دو گر خبر کتہ باز گنڈہ آو
از میانی چھین جائے دزان نار چھو اُتی

پیشہ شہر بستن دالی خبر کور کنتہ ڈراے
کر نظیر کرم اسہ تر علم دار چھو اُتی

چھبہ پئے پتہ کوٹ دائر زؤل مال کئی ژڑ
رہاروں دوہ فی کمر شہر کمر انہار چھو اُتی

سیتھ واد لہنس متتر اگر مینہ آے کرو کیاہ
کتھ جاییہ سموکتہ چھ بچن پے کرو کیاہ

نہ چھ وگنہ ون ون نے چھ گوان پوشہ نوپے کانہہ
نہ چھے شینہ پیناہ نے چھے کانہہ ڈی پے کرو کیاہ

مننزل چھ بٹھا کروٹھ بچن والی ترھو کان گرو
از تام کاٹیاہ آے کاٹیاہ ڈراے کرو کیاہ

دم پھڑ چھ از مہراڈتے بیہ راز خبر کستی
کوٹ گوٹہ یا ون راے یچی ڈی ڈاے کرو کیاہ

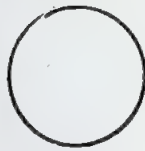
سپ

تا مٹھ چھے غنیمتہ اگر تھکے پیٹ چھے وُتس تل
 وُتس چھے ڈجھستہ ترائے تے بیہ رائے کرو کیاہ

وَأَنَا لَمْ أَذْهَبْ لَوْ كَهْ نَظَرِ تِلْ صَدِ اسٹھان سٹھ
 پیستہ زنی چھے زن تہہ کرائے مٹھس ملے کرو کیاہ

کم نقشہ نہونہ آے کم کم خاب دُز تھ پیے
 تیزان چھے دِیج بے صبر دہرائے کرو کیاہ

کتھ شدر زوس منتر ژ بکھ لال تیگی ما
یا بابو بکھ ژ بے کائستہ پن حال تیگی ما

دیوانہ چکھا وچھ یہ وچ ترے کوئن وائر
ہر گاہ تیگی بدلاو پن نال تیگی ما

یکتھ شپہ شہر منتر چھ سیاہ راکھ تھے کئی
گند کھے تہ گند کھ دنتر ژ کھس چال تیگی ما

نب خشمہ ہوت سہلاب چھس باسان اچھ منتر
ژ بے کھے تہ ژ ٹکھ وونی ژ از گند زال تیگی ما

وتہ راوی متین ماچھ پے منتر چھ کوتاہ دور
گڑھ پہلہ پچن پر کھنتہ اوال تیگی ما

نپہ کتہ سرورس راس یوان آسی ہم محمداو
از دالہ تمس سوزیم پانشرال تیگی ما

تو تم از یہ کمبہ انہاں رہا نڈھ
تو لکھ بزم دیکھ بہ کتہ لو کپا رہا نڈھ

مے راوہم رآژ پاران کچھ تر شاہد
خبر ما چھم بہ کتہ دلدار رہا نڈھ

خبر تم دہہ تہ تم تر ہی یاد ما چھی
بہان خلوکہ کران کتہ تار رہا نڈھ

چھلال بھتہ از تہ شبہم پوشتہ چمن
دراں دل چھم مے عشقہ نایہ رہا نڈھ

سو تہ تر آش بہتہ آست بہ سائل
نظر کرتہ گوشت چھس مار رہا نڈھ

بہ تر رکھ کیا از سرفس تس خبر چھا
تران و نہ ہے چھ پڑانے تار رہا نڈھ

د تہ گئی کھوٹہ زد تیلہ اسہ ترؤن
گنہ کہ و نہ لیجہ ییلہ ترؤو کہ نوں

یوسف ترہاران لوسر پاد
در اد لُج ترندہا زخ زون

کاوس نتہ کتہ مشہ ہے ہاں
کلبہ پتہ کلبہ اوس ترہاران دُون

مورس و وڈ اوس شوبان تاج
کھٹ اوس ترہاران کوت گئی مون

تس گو ایچاس لُج پتہ
گر پتہ مور کہ ییلہ تس رون

داون تیلہ و دہنی بدلوو برہخ
 ادرکتہ وچھ ہون دہر مجنون

تیلہ اس بیگاری لازم دنی
 تیلہ اوس رایج ہے قنون

پرتھ جابہ کنی چھو شارہیو
ہم دودن ہم گھزارہیو

پڑخبر اکس نشہ بوزو توہی
ہے بالو پسہ اخبارہیو

وتر ڈالن والی توہی سکھن کتی
ڑھو پو روہہ سترینہ یقارہیو

کاٹہ ماو لو اینہ کھلہ نایدی ٹنگ
ہس کرمی زوہی پتوہی نارہیو

ہتہ تاپہ شریترہ دزوہی سکھ
کھتہ جابہ کسن شہیارہیو

پے لچ نہ سوکستہ شہرہ
یتہ زخم بنہ بلفارہیو

من چچم شپتل پھولہ وُن پدوش
شدہ نرؤس منہ زن پیموش

نیشدر پیمہتر اُس اڈ و تہ راکھ
اونڈ پوکھ سورے اوس خاموش

ناگہ جہین ما پٹھری و سو اسی
تمہ ییلہ شہار اثر اوی بردوش

تس اُس کیاہ تام بانسیر از
ٹلی کتھ پیٹھ بو دیمہ ہس دوش

شپنه مالین گییه شپنه پنیاه
گر گر پهرین تهر سندن روش

سونته هواوس وده فی اوس یین
تنه کته تامته اوس روپوش

مروتر غزلا ون لما ون
لفظن لفظن بیری زیست بوش

نپلس نبہ سے تارکھ دڑاے
اتھ اُس باسان بدے تڑاے

سنگر مالو ہیوت ونہ وُن
لوت لوت زن گئیہ وٹھ پھسراے

یٹم برزلہ یام اچھ مشربن
بومبرس دلیر سے گئیہ دُبراے

تتہ اسی پریو گنڈی متری ڈری
مے تہ جھم نظر ن تل سوے تھالے

بالا در وپی رنگ یئیدِ روٹ
پانترادر لُج اِدْ هُسرے

وِر وارو یئیدِ وِ شلن پُتوت
اِدْ لُج ناگہ جھین بُسرے

پوت وِ نہ وِ گنیو نُسٹنا کور
مے تیر وِ نہ یسیم تم سُنڑے

کر و دھتہ از تام سُر بنہ کاو
کتہ سا پٹھ از ڈل دو لیاو

کھو کھتہن زامتی کم بلہ و پر
یلہ یامستہ گئے آدمی کھاو

کھو کور مساوس کومہ رٹہ زون
یکتہن گئے از اڈ و تہ کھراو

پھنس کھو دون مانسبل
پکھ سا پانس کتہ منساو

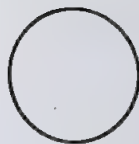

روٹیہ چھ گامتری متری ارمان
ماوس گنتری فی وہ فی مشراد

یختہ شہرس اوس ڈیکہ لانس
یرونی دول تے چرونی ناو

سرفیہ وہ ہلی دچہ زینہ خاب
بھتری پھیری گوشت چھے وجہ داد

اَنفِ مَنزِ دُسی پو زن سہا آب
راوان مے تہ گئی کم کم خاب

زخمِ دگ میلہ تیز نہ لُج
پتہ کتہ کرے اد مے تاب

دلِ دُبرِ راین کڑی ز نہ گشند
کتہ کتہ کفائکھ ون تہ حباب

بالہ حقہ نگین ما دوہ شہو موکھ
اونڈ پوکھ سور دے آبے آب

یارِ دود پسترن گو تلہ نار
چشمِ مستز روچہ تہ سہلاب

ڈالہ سوتلہ کیا ہنسے ون
رُترہر تہ کُثر تام تازہ گوداب

کټه منساو وټه ما راوی
کیاه انژرادو وټه ما راوی

سدر بهس پیټه تامته ټهرو
اږ یاد پاوو وټه ما راوی

استانہ استانہ پیرو ټورو
دشہ مشرادو وټه ما راوی

شبنم شایسته گلہ لالہ پرتھ
کټه اسی پرادو وټه ما راوی

تارکھ نب از چھکرنہ آمت
کتہ گنہرا دو دتہ ما راوی

باگہ چھ آمت دزوون دل از
کس کس صا دو دتہ ما راوی

سرفہ باگہ روز چھتہ نہ روزان
پستہ کتہ چھا دو دتہ ما راوی

تس گئے دلہ دُبرائے تہ پہنچ
تمہ ما کور کاہنہ وائے تہ پہنچ

شما قد تے اچھ مس کھاس
دور کنن لُج گئے تہ پہنچ

واوس سیناہ تام کا نکل اُس
نتہ کو س گئے تس رھائے تہ پہنچ

کہہ گا مچر زن و نہ ہس کہہ
ررھہ ما اُس سس مایے تہ پہنچ

رھارن رھارن لوس پاد
تمہ رھنڈ پرتھ کاہنہ جئے تہ پہنچ

وژن

دز و دز سبکھ چھنے نہ و نہ شہلان
 رُمہ نے رُمہ نے چھم تیلان
 ضایہ گام مانسز نم مہرینہ پان
 رُمہ نے رُمہ نے چھم تیلان

ہول گوم جگرس لول مئے آم
 نیہ کس مینوئے تس پیغام
 بست چھم پانس نی ارمان
 رُمہ نے رُمہ نے چھم تیلان

یونے سوئنتے مائے آو
 کس نیہ تس ووفی میانی گراو
 سے دزاو عاقل بے نادان
 رُمہ نے رُمہ نے چھم تیلان

بالا دَرِ نِے لوگ چکے چا و
 رنگِ رنگِ پوشو کورِ پا را و
 ہوشِ بوڈا جنسِ گوم گمہ شران
 رُمبہ نے رُمبہ نے چسم تیلان

بُری بُری پیالین تھا و س موعے
 چپے ہے داماہ کھوٹنم روے
 سرور و نہ کس بی چھا جان
 رُمبہ نے رُمبہ نے چسم تیلان

وژن

زنده تھو پنی کرام
پانغام دے کیاہ
مے تر روو آدن گام
پانغام دے کیاہ

نبہ دندہ چھ اوش مارن
پانغام دے کیاہ
صبحن چھ کیاہ انجم
پانغام دے کیاہ

ہر سوکھ چھ ژھو کویت
پانغام دے کیاہ
بلو گوس بے بدنام
کونسریہ کھو چیت

کتھ جایہ اسی واتو
پانغام دے کیاہ
پرتھ جایہ سپن شام
کتھ جایہ اسی سکھو

گوب بار اکھ اکھ ددھ
پانغام دے کیاہ
کر لوگ نہ مے الزام
اٹر بار کھو تم کوہہ

رچھ رچھ مے تقاؤم شے
پانغام دے کیاہ
وژن مے زانہہ ابھام
دریچ تہ سوڑ چلے

دژن

سکې بېر د ژامې توې ما کېږي
 پسته اډکړ وگړاؤ
 برونه کڼ د آتې توې ما کېږي
 پسته اډکړ وگړاؤ

کوثر ناچ تر شېس پسته ترهاندو
 توت گره نس لوگ ټاکه
 مټر آب پرته اند ماسمه چيږي
 پسته اډکړ وگړاؤ

بوه چه مټر توې چيږ زگسته څخه زانان
 مړي تن يې مړ پټه کڼ
 آنگې پړاؤ پينگې شول وړو
 پسته اډکړ وگړاؤ

د ژامې توې
 د برونه کڼ
 د مټر آب
 د آنگې پړاؤ
 د پينگې شول
 د وړو

يَتَقَ گِٹِ سِکارسِ مَنزِ يَمِينِ هِينِ آدِ
 تَسِ رُو دَوَدِ دِينِ رَاقِ
 بَهِتَرِ يِ چُھو تَا مَستِ مِہِ دُؤِ
 پِتِہِ اِدِ کُرو گِراؤ

نظم

نظم

شاه چلین کیستن آدیزان زندگی
 خاب هیندریمتری میسرزل از دیان
 وسته چھے پیمیش نیندر هوجھ مژاگرے
 کامٹو دروازس لی کھتھ از اشتہار
 ہوش پسہ کائہہ نیر یوکن شامہ پتی
 دل دھس پیٹھ نیس وھ فیٹھا کھ لوگ
 سمکھ کس یٹھ بوس اسی لوڑ را دیوہو

نظم

پھل ترند رہش زون کو رہتس ناو ترے
 میانہ متہ پز کی حقیقت بوز ترے
 بس یہ اکھ صحتہ ادتے
 وانا کھ اونڈ لوکھ بیٹہ نہ کیہنہ
 وہ نی اگر وہ نہ اتھیر چھ محبوب میون
 زانی زیم تیلہ میانی سوچن ترے ترھوٹ
 سوچن ترے ہن کھنڈ سوچن چھا گناہ
 یا تر گڑھ پڑ ترہ نیل آرم سڑانگہ ہے
 سے ونی پز کیا حقیقت
 چھابہ کاتھہ محبوب کہنہ
 میانہ نے نظرن چھ برنم

مون مے تیر چھہ نہیہ گئس منتر گاہ شہان
 مون مے تیر کھشن دیکس پیچھ چھس شہان
 مون مے تیر یہ چھہ نور پھستر
 چھکران تروہ پاری
 یوز پزیر پر کھوویں تیر کیا دلو
 سیری یہ تیر نہ تیر نہ نہ کہو
 از تمام دوزم

مٹی آب

پستہ دہنہ کہ ساد منوشہ
 کوٹ شہر گڑھکھ
 سورے شہر چھ یگی گوٹ
 نہ کانہہ جیہ تہ نہ شرم
 آدایہ تہ پاگل ہونی چھ
 کھیر نہ کھٹی مٹی
 سہ ناگ پڑو کہ کرتام
 بیستہ نس تہ تپسیاہ اوسکھ کران
 کہ کھاہ یقین
 میانہ روزن جایہ تہ کوڑکھ
 ژوک اسمانس کن

۱۱۳
 ۱۱۳

از کل چمن نیتم در و نس سیکه صحرای منتر

همین آمت

ز انیم پنن پان

ترے دہ فی آلم منتر رونگہ پیکر پاٹھ

پنن پان کدکھ لون

پڑا دکھ کیاہ

لوزکھے میون پھیسہ کھ پوت

گڑھ بہتہ تھو و نس منتر

دلو تور داتہ نہ یہ ترھٹھ

ہر گاہ فستریبی

تیلہ گڑھی زہلم داتہ علم دارس

سے و نی

مٹی آب کیاہ گو

آلو

تمہ سمن بل تہ ناگہ جھے سے
 نہ وگینہ و نہ دُن
 نہ آبہ شوشہ راے

فقط نہ ہی درہ
 دزان چھہ رائل
 چھہ ہڈیہ بانگے
 ترلان چھہ سپہ شال
 ڈیرہ ترا وکتہ
 دوان کو ستوری ونگر
 مہاگل

الاد ڈیشہ
 جلاو ڈیشہ

دتن چھ لوگ مت پہر کر تام
فقط چھ گاڈین لان لبحمشر

بنے تہ بنہ کیاہ
وہل گاش پھولہ کر
چھ ہسر مہس پیٹھ

یہ کس ملنگاہ

دوان آلو

شواہر نما اوم نمہ شواہے

ماڻج کُشِري

ٿر مِٺائي سونپن پهل چھڪھ ماڻج کُشِري
گهوان ٿر ۽ اهريل چھڪھ ماڻج کُشِري

منڙ مسجد علامتھ باءِ چارچ
نپان پمپوشه ڏل چھڪھ ماڻج کُشِري

پهنگام، گلمگر، چانين پدين تلي
ليڏر چھڪھ ڊگنيل چھڪھ ماڻج کُشِري

گنڌان دٻهه ڪچھ ڪري ڪري چھه وچس پڻ
ارني چھڪھ ڪينڙ ٿر ڏل چھڪھ ماڻج کُشِري

تے اُنڈی اُنڈی شپینہ سنگرتاج برسر
وندہ لڑ چھکھ جھیل دُل چھکھ مائج کُشیری

رُچھیتھ کو نگہ وار ہوا مٹر چھہ وچھس منہر
رُھنان گاہ سندیہ دُل چھکھ مائج کُشیری

۷. تے سو رچھو چھکھ بیتھ عالمس منہر
سَدھرت تے غزل چھکھ مائج کُشیری

مُشَرِّقُ بَابِ

یا اِلٰہی پوِ شرتن یار اینہ سون
سایہ چونے مایہ برکتن بانہ سون

پڑے کران چمکھ دستگیری بے کس
صاحبو شوئی توے شکر اینہ سون

کر عطار شی وار اکھ کر پنج نظر
بیتہر جستہ سستی تر صوّر دآمانہ سون

ہر طرف چھے چون آسُن سانی سہ
اعتقادا پر سہ سطر افسانہ سون

مکسن خہ شبوے مُقَدَّر آسرتن
عالمس مو عطر کُرنِ کاشانہ سون

لو کچار کی سنز سامانہ گرو
 تالیم پرو تالیم پرو
 میتہ جہتا اسی از دور کرو
 تالیم پرو تالیم پرو

اسی باغی ٹوگلزار چھنا
 نو قوم کی نو میمار چھنا
 یہ چھ سون وٹنیتہ لول پرو
 تالیم پرو تالیم پرو

جُد جُد جُد جُد آ دوستت
لوتہ لوتہ آنکھن ترا دوستت

تو نتھا گلہ وان زیمٹیم زیمٹ
بُولیا چھ کران میٹھے میٹھے

ترھوگا شویان چھتس برسر
سو کہ ماچھس کُنہ چھ کران ور

پیتر ہوت ہوتہ یوت پھیران چھ
کیا تام رودس ترھارن چھ

روگہ روگہ واپس تراوستت
شہر وے تھکس تراوستت

گر گر پترزلان بجلی گاش
اوند پوکھ ناپان بجلی گاش

گامن شهرن گنپ گنپ دور
گاه کیاہ تراوان بجلی گاش

نہ کنہ ترانگی نہ لہ زول
وتہ گاش تراوان بجلی گاش

رنگہ مسدورین چھ کران زول
ساری چھاوان بجلی گاش

Not a book
in the library
Pune, India
Original

کاوو کاوو ڈونا تراو
نتہ ہو روزی میانی گراو

ڈونی کُلی لَنجہ پیٹھ چھکھ روزان
پانس لوتہ پامٹی یڈ تر بران

بہ تر چھس پراران دلودکھ ڈون
پراری پراری اچھنے لُج مے زون

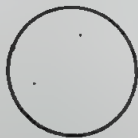

آسمانی جهانہ آو گیس گیس گیس
لر پیٹھ سانہ دراو گیس گیس گیس

نر چھس جورا لٹ پیرلان
راتس دھس وڈو کران

بہ تہ بنہ پے لٹ یوڈ گڑھتھ
ہوہتس منتر کرادشی ششی

راتھے اڈل اسے ٹیلی وِرن
 ابس رتے بسے سوٹھ کھین تے چین

ماج گئیے حاران یم کم رنگ
 ڈبہ کھا ٹھیس منتر کم وِرن پرنگ

گیسے داتو ایکیسے گاہے چین
 ہا وان وِرن وِرن کم کم سسین

آسہ اُنی موٹر کار
 رنگیہ دار شوئیر دار
 بگاہ چھے برسواسے
 بشعقر منتر گڑھوثر ایں

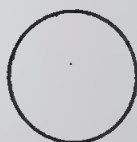

مالی اُنم مشہ گڑ
 شوئیر دار اُر ڈر
 سوے گنڈم نرے
 پستہ دڑاس گڑے
 وتہ سکیم یار ثور
 تین ہاؤم فلفور

بیستہ گوس سو پور
تتہ اوئم گاڑی پور
سہ دتم بسنے
تمہ کرئم موہ نے

بین ائم منکر پٹ
شیشہ ہش ڈوئی ہٹ
تو رکہ چھان گریہ تریہ
پستہ کنہ تھاؤنس ترہوٹہ لٹ

LOL TI REH

Poetry Collection in Kashmiri

J.L. Saroor

Printed at :
M. K. Enterprises J. K. Colony Paloura Top, Jammu
Ph. : 592997, Mobile : 9419187685